

כל הבשר פרק שמיני חולין

קיד.

עין משפט נר מצוה

ק"א ב ג מ"י פ"ט מהל'
מחללות חסרות הלכה
1 ו סמך לאחין קמח טו"ט
י"ד סימן פ"ו סעיף ו [1]:
ק"ד מ"י פ"י מהלכות
טומאת אוכלין הלכה
ד:
ק"ה מ"י פ"ט הלכה יג:

לענין רש"י

מישג"א. יסודי החלב.

שיטה מקובצת

אן דהא גדי בטהורה
משתיני כדאמרן גדי
להוציא את הטמאה:
ב הלכך להכי אתא גדי
משמע ליה:

ומר אמר הדא כו' מ"ד לוקה קאי אבישול דחולא איסורא הוא ומ"ד אין לוקה קאי אכילה דאס לא התרו בו משום אכילת חלב אלא משום דבשר בחלב אינו לוקה דלא חתי איסור דבשר בחלב ומיילא לאיסור חלב: **במי חלב** מישג"א בלע"ז: **הפגול והטמא** אלמא

אנ"ג דלסיורי וקיימי חתי איסור דבשר בחלב ומיילא עלייהו והוא הדין נמי אס' בשל חלב בחלב אלמא מרבויה דגדי נפקא לן דחיל על כל איסורין: **האי סנה** נמי סבר בכל איסורין דליסור חל על איסור ואינהו סברי לה כמ"ד אין איסור חל על איסור ותנאי טובה איפליגו זה: **הרי סן נחלב** להכשיר את הזרעים וחלב נקרא משקה דכתיב (שופטים ד) ותפתח את נאד החלב ותשקהו: **והמחול** משקה הזב מן הימים: **הרי הוא כשמן** ושמן איקרי משקה דכתיב (ישעיה כה) משתה שמנים: **אין לי אלא בחלב אמו** כלומר עו: **ס"ל** מקרא שני: **בחלב אמו** דמיתר לרבויה כל חלב בהמה טהורה דהאי תנא לא מנריך ליה לכתשמואל דחלב זכר וחלב שחוטה וחלב טמאה מחד קרא ללגופי נפקי דהא אמו כתיב ולא שחוטה ולא זכר ולא טמאה דהא גדי איכתיב וצטורה משתעי כדלמך [ק"ג]. להוציא את הטמאה ועל כרחיך אמו נמי טהורה דאי אמו טמאה לא הוי איהו טהור הלכך להכי זילא חתא וגדי משמע ליה גדי דווקא וצבר חיה וסאכר בהמות מגדי יתירא נפקי לאיסורא דאי סצירא ליה גדי הכל במשמע אפילו עגל וטלה למה ליה לרבויה חלב פרה ורחל והא אמו כתיב וקמנן (דף קטו). דמשמע לן יתורא דגדי גדי לר"ע למעוטי חיה ועוף הני מיילא למאן דמשמע ליה גדי ואפילו עגל וטלה חתי קרא יתירא למעוטי אכל למאן דמשמע ליה גדי דווקא קראי יתירי לרבויה חתא דאי למעוטי לא אינטריך וחד למעוטי טמאה ולשליל לא אינטריך קרא דמשמעו יליף ליה כדלכתוב גבי ר"ע לקמן דלמך שליל גדי מעליא: **הא חתיא ליה** שפיר בק"ו: **מעיקרא דדינא** מתחלת הדין דקמני מה אמו שלא נאסרה עמו בהרבעה נאסרה עמו בצבול זהו מחלתו של ק"ו ויש להקשות מה לאמו שכן נאסרה ליחטט עמו ציום אחד. ולהכי נקט מעיקרא דדינא פירכא משום דפעמים מקשה על סוף הדין כגון דקמני סיפא פרה

ביון דעל אכילה לא לקי תימנה אימא איפכא כדלמך בסמוך כיון דאבשול לקי אכילה נמי לקי: **המבשול במי חלב פטור** איסורא מיהא איכא דהא כותח מנסיוני דחלבא עבדי ליה כדלמך בריש אלו עוברין (פסחים דף מב). **ואמרינן לעיל (דף ק"א):** דלספור לאכול דבשר בכותח: **בחלב פרה** ורחל מנין. לא אינטריך ליה אלא לרבות דשחין מינו כגון פרה בחלב גדי או גדי בחלב פרה אכל פרה בחלב עממה הא דרשינן לעיל (דף ק"ג): כל מקום שנאמר גדי אפילו פרה ורחל צממע וצמנס לחק צקונטוס: **פרה** ורחל שנאסרו עמה בהרבעה. ור"מ חיה ועוף יוכיחו לר' עקיבא או עוף לחודה לר' יוסי הגלילי דנאסרו בהרבעה עס שאינו מינו כדלמך בן עזר שור שנגח את הפרה (צ"ק דף נה). ולא נאסרו בצבול וי"ל דעדיפא פריך: **מה לאמו** שכן נאסרה עמו בשחיטה. תימנה לרנן חיה תוכיח דאין איתו ואת צנו נהג צניה: **תלמוד לומר בחלב אמו** עוד דריש מינה בסמוך היא

עממה בחלבה אנ"ג דשמואל דריש ליה למלתייהו לעיל (דף ק"ג): הכא דריש מבחלב דמיינייהו מיתירי דהוה מלי למכתב דאמו ואנא דיענא דבחלב אמו קאמר כיון דכחד מיינייהו הוה כתיבא בחלב אמו ורבי יוסי הגלילי דממעט עוף שאין לו חלב אס מו"ו דלמנו קא דריש: **עד**

דדינא פירכא מהיכא קא מיייתית לה מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר בפרה שלא נאסרה עמו בשחיטה תלמוד לומר בחלב אמו תניא אידך בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו בחלב אוחות גדולה מנין אמרת ק"ו ומה אמו שנכנסה עמו לדיר להתעשר נאסרה עמו בבשול אוחותו שלא נכנסה עמו לדיר להתעשר אינו דין שנאסרה עמו בבשול תלמוד לומר בחלב אמו והא למה לי קרא הא אתיא ליה אמר רב אשי משום דאיכא למימר מעיקרא דדינא פירכא מהיכא קא מיייתית לה מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר באחותו גדולה שלא נאסרה עמו בשחיטה תלמוד לומר בחלב אמו אישכחן אחותו גדולה אחותו קמנה מנין אתיא מביניא מהי תיתי מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה אחותו גדולה תוכיח מה לאחותו גדולה שלא נכנסה עמו לדיר להתעשר אמו תוכיח ויחזר הדין לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה הצד השווה שבהן שהוא בשר ואסור לבשל בחלב אף אני אביא אחותו קמנה שהוא בשר ואסור לבשל בחלב אי הכי אחותו גדולה נמי תיתי מביניא אין הכי נמי אלא בחלב אמו למה לי מבעי ליה לכדתניא בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו היא

ורחל שנאסרו עמו בהרבעה אינו דין שנאסרו עמו בצבול על פרה ורחל כו' זו היא פירכא על סוף הדין: **חלב אוחות גדולה מנין** אני שמעתי דהיינו פרה שהיא מין בהמה כמותה אכל מין גדול הוא ומהאי קרא גופיה דריש ומנא אחרנינא הוא ולישניה הוא דשני ועוד דלא נפק ליה פרה ורחל מיתורא דחד קרא אלא פרה לחודה דחלוקה מן הגדי בשני חילוקין חדא דנאסרה עמו בהרבעה וחדא דאין נכנסת עמו לדיר להתעשר אכל רחל שנכנסת עמו לדיר להתעשר דהא מעשר צקר ואלן כתיב (ויקרא כ) וכל אלן צממע לא נפקא ליה מייניה שחאסר עמו בצבול הלכך יליף ברישא פרה והדר אתיא ליה רחל בהלך השוה כדלקמן. צקר אינו נכנס עם הנאן להתעשר דפרק בתרא דצבורות (דף ג): **ומה אמו** שאינה חלוקה ממנו לענין מעשר דהא מינה היא ואל"פ שכבר ילדה עדיין היא ראויה ליכנס עמו לדיר להתעשר דגדייה יולדת בחון שנתה ונכנסת עם צנה לדיר להתעשר כשעדיין לא נכנסה להתעשר כדתיניא בצבורות (דף כ): **גדייה** שילדה שלשה צנות וכל צנותיה ילדו שלש [שלש] כולן נכנסות לדיר להתעשר ואל"פ חלוקה ממנו לצבורות עמו בצבול: **אחותו גדולה** פרה שאינה נכנסת כו': **תלמוד לומר בחלב אמו** קרא יתירא לרבויה כל חלב ומיילא איתרצוי פרה דלשכחן דנחלקה ממנו לענין מעשר תחלק ממנו לצבול: **אוחות קטנה** רחל: **מביניא** מאמו ומאחותו גדולה: **סיסי מאמו** דמה לאמו שלא נאסרה עמו בהרבעה נאסרה עמו בצבול: **מה לאמו כו'** אי הכי **אוחות גדולה נמי סיסי מביניא** מאמו ומאחותו קטנה ומחתי הדין שהרי אין להשיב עליו והכי דנינן מה אמו שנכנסת עמו לדיר נאסרה עמו בצבול אחותו גדולה לא כל שכן וכי פרכת מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר באחותו גדולה אחותו קטנה תוכיח ותו ליכא למיפרכ מה לאחותו קטנה שכן לא נכנסה כו' אלמא מפלגי דינא נפקא לן כך שמעתי וקשיא לי הכי נימא אחותו קטנה תוכיח הא חתי לא קיימא לן אחותו קטנה לאיסורא. ואני שמעתי דהכי פריך מאי חזית דאחותו גדולה נפקא לן מקרא וקטנה מביניא תיפוק ליה אחותו קטנה מרבויה דקרא וגדולה מביניא וקשיא לי חדא דמסתברא קרא כי רבי לאחותו גדולה לאיסורא